20.6.2021

Aleksis Kiven syntymäkodin pihapiirin kasveja

Nurmijärven Luonto ry

Mäkitervakko

Viscaria vulgaris

- Kansanomaisesti tervakukka tai tervaheinä

- Kukassa 5 terälehteä, varsi tahmea, korkeus 20-40 cm, kasvupaikkana kuivat kalliot, rinteet, ketoniityt ja radanvarret

- Kukkii kesä-heinäkuussa ja houkuttelee kimalaisia, päivä- ja yöperhosia, kukkakärpäsiä sekä pieniä kovakuoriaisia

Nurmitädyke

Veronica chamaedrys

- 4 -liuskainen kirkkaansininen kukka, vastakkaiset lehdet, korkeus 10-35 cm

- Kukkii touko-elokuussa ja kasvaa niityillä, nurmikolla, laitumilla ja tienpientareilla

- Kukka on kirkkaansininen vain yhden päivän ajan, seuraavana päivänä se haalistuu ja illalla varisee maahan

Hiirenvirna

Vicia cracca

- Sinivioletti kukka, kasvin korkeus 20-100 cm

- Kukkii kesä-elokuussa, kasvaa tienpientareilla, niityillä, metsänreunoissa ja rannoilla

- Hiirenvirna on monien päiväperhostoukkien ravintokasvi

Aitovirna

Vicia sepium

- Kukka sinipunainen ja perhomainen, tertussa 5 kukkaa, kasvin korkeus 30-60 cm

- Kukkii kesä-elokuussa, kasvupaikkana niitty, pientare, lehto, tuore metsä tai ranta

Rönsyleinikki

Ranunculus repens

- Kullankeltainen kiiltävä kukka, lehdet kolmiomaisia, 3 -lehdykkäisiä ja 3-halkoisia, korkeus 15-50 cm

- Kukkii kesä-elokuussa, kasvaa niityillä, ojan reunoilla, nurmikoilla, kosteissa metsämaastoissa

Niittyleinikki

Ranunculus acris

- Kullankeltainen kukka, jossa 5 terälehteä, kukinto viuhkomainen ja 1-20 kukkainen

- Kukkii kesä-syyskuussa, kasvupaikkana niityt, tienvarret, pihat, metsät, rannat

- Esiintyy usein laidunniityillä, koska karja ei yleensä syö myrkyllistä kasvia

Koiranputki

Anthriscus sylvestris

- Valkoiset kukat, joissa 5 terälehteä, varsi yläosasta haarova, 50–150 cm korkea

- Kukkii kesäkuussa, kasvupaikkana niityt, pellot, metsänreunat, pihat, pientareet, lehdot

Metsäkurjenpolvi

Geranium sylvaticum

- Kansankielessä juhannuskukka, siniheinä tai -kukka, mäntäheinä, kurenkattilainen, kurenpolv'heinä ja kurjenheinä

- Sinipunainen, punainen tai valkoinen kukka, kasvin korkeus 25-50 cm

- Kukkii kesä-heinäkuussa, kasvupaikka lehdot, tuoreet ja lehtomaiset kangasmetsät, rantapensaikot, niityt ja tien pientareet

- Kukat ovat monien päiväperhoslajien ja niiden toukkien suosimia ravintolähteitä

Poimulehti

Alchemilla spp.

- Keltavihreät kukat pikku ryhminä laajassa, harsussa viuhkossa, pyöreät/munuaisen malliset piparkakkumaiset lehdet

- Kukkii touko-elokuussa, kasvupaikka pihat, tienvarret, hakamaat, niityt, kalliot, letot, lähteiköt, rannat, lehdot

Isomaksaruoho

Hylotelephium telephium

- Kansankielellä kalliomaksa, sianmaksaheinä

- Vihreä / punertava varsi, 15–50 cm korkea, kukinto vaaleankeltainen tai punertava sarjamainen viuhko

- Kukkii heinä-syyskuussa, kasvupaikkana rannat, kalliot, rinteet, kedot, kiviaidat, pellot, pientareet, pihat, joutomaat

- Ennen vanhaan käytetty rakkaussuhteiden ennustamiseen ripustamalla kattoon kaksi maksaruohon versoa. Jos ne lakastuessaan taipuivat toisiaan kohti, ei ollut syytä huoleen; jos ne kuitenkin erkanivat, oli yhteiselon perusteita syytä pohtia vakavasti.

- Mesipistiäisten, uhanalaisen apolloperhosen ja kalliosinisiiven toukan ravintokasvi

Niittynätkelmä

Lathyrus pratensis

- Kansankielessä kuninkaankäpälä, suutelusheinä

- Keltaiset perhomaiset kukat, korkeus 25–60 cm

- Kukkii kesä-elokuussa, kasvupaikkana niityt, laitumet, pientareet, metsänreunat, rannat

- useille päiväperhostoukille tärkeä ravintokasvi, esim. hopeasinisiipi, peltovirnaperhonen ja virnaperhonen

Niityn hoito

Niitty niitetään yleensä kerran kesässä. Reheviä ja tuoreita niittyjä voidaan niittää 2-3 kertaa kesän aikana, karuilla kalliokedoilla joka toinen vuosi tehtävä niitto saattaa riittää. Niittotöissä voi käyttää perinteisesti viikatetta tai vaihtoehtoisesti siimaleikkuria. Niittojäte haravoidaan heinäharavalla mahdollisimman tarkasti pois alueelta, läjitetään esimerkiksi metsän reunaan tai kompostoidaan. Niittäminen ja niittojätteen poisvienti vähentävät niityn ravinteisuutta, mistä useimmat perinnemaisemalajit hyötyvät. Paras niittoajankohta on kasvien siementen kypsyttyä elokuussa. Aleksis Kiven syntymäkodin niittyä on hoidettu talkootyönä yhdessä Nurmijärven Luonnon ja Palojoen kyläyhdistyksen kanssa.

Lähteet:

luontoportti.fi

perinnemaisemat.fi